

ПЕРСПЕКТИВИ СТВОРЕННЯ НОВОГО ЛІКАРСЬКОГО ЗАСОБУ З ЛИСТЯ ШАВЛІЇ ЛІКАРСЬКОЇ, АНАЛОГІЧНОГО ЕКСТРАКТУ «САЛЬВІН»

Вовк Г.В., Кошовий О.М.

Національний фармацевтичний університет,

Україна, 61002, Харків-2, вул. Пушкінська, 53

E-mail: oleg_koshevoy@mail15.com

Препарати шавлії лікарської широко використовують для лікування інфекційно-запальних захворювань верхніх дихальних шляхів, інфекцій ротової порожнини та шкірних покривів. В Україні та Російській Федерації зареєстровано близько 38 препаратів, з них тільки 14 вітчизняного виробництва. Особливу увагу привернув препарат «Сальвін», який одержують ацетоною екстракцією з листя шавлії лікарської. Препарат володіє вираженою протизапальною та антимікробною діями та широко застосовувався для лікування хронічних та гострих запалень слизової оболонки ротової порожнини. Цей препарат зник з аптечних полиць. Це пов'язано з тим, що в технології виробництва використовують ацетон, який є прекурсором, підлягає предметно-кількісному обліку та потребує отримання спеціальної ліцензії, що призвело до того, що виробники не зацікавлені працювати з цим розчинником.

Тому метою наших досліджень було одержати екстракт з листя шавлії лікарської, аналогічний Сальвіну та вивчити його хімічний склад та антимікробну активність.

Об'єктами досліджень були екстракти з листя *Salvia officinalis* (виробник ЗАТ «Ліктрави», м. Житомир, серія 191213), одержані з використанням розчинників з різною діелектричною сталою (96% спирт, хлороформ, етилацетат, гексан, ацетон, 70% спирт, 50% спирт та вода).

Для встановлення якісного складу екстрактів використовували загальноприйняті методи досліджень – якісні реакції, паперову (ПХ) та тонкошарову хроматографію (ТШХ). Кількісне визначення похідних гідроксикоричної кислоти, флавоноїдів, поліфенольних сполук та хлорофілів проводили спектрофотометричним методом. Для статистичної достовірності досліди проводили не менше п'яти разів. Встановлено, що якісний та кількісний склад БАР в етилацетатному екстракті найбільш близький з екстрактом Сальвіну.

Вивчення антибактеріальної активності екстрактів проводили методом дифузії в агар в Інституті мікробіології та імунології ім. І.І. Мечнікова. Екстракти з листя шавлії лікарської виявляють антимікробну активність по відношенню до *S. aureus*, *B. subtilis*, *S. pyogenosa* та *E. coli*. При цьому спектр та сила антимікробної активності етилацетатного екстракту порівняна з активністю препарату «Сальвін».

Таким чином, доведена можливість створення нового лікарського засобу, аналогічного екстракту «Сальвін», з використанням етилацетатної екстракції листя шавлії лікарської. Вивчено його хімічний склад та антимікробну активність.